

ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ, 2025

**Σχολικό Σχέδιο Δράσης
Παιδαγωγική Μεθοδολογία**

«Οι μαθητές της Φθιώτιδας φυλάσσουν Θερμοπύλες ως ενεργοί πολίτες»

ΣΥΝΤΑΞΗ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕ02 ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

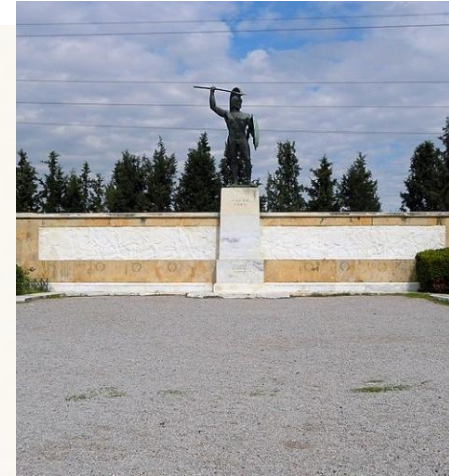
Γενική Περιγραφή και Σκοπός

Το παρόν Σχέδιο Δράσης έχει ως στόχο να μετατρέψει την ιστορική μνήμη της Μάχης των Θερμοπυλών σε εργαλείο διαμόρφωσης ενεργών, υπεύθυνων και ηθικά αkéραιων πολιτών. Η σύνδεση του συμβολικού παρελθόντος με τις προκλήσεις του παρόντος αποτελεί τον βασικό πυλώνα της παιδαγωγικής μεθοδολογίας που προτείνεται.

Κεντρικός Στόχος:

Η αξιοποίηση της πολιτισμικής και ιστορικής παρακαταθήκης των Θερμοπυλών, με έμφαση στις αξίες του καθήκοντος, της ελευθερίας και της συλλογικής ευθύνης, για την ανάπτυξη της **ενεργού πολιτειότητας** των μαθητών μέσω **διαθεματικής, βιωματικής και ερευνητικής μάθησης**.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ, ΟΛΙΣΤΙΚΟΣ, ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Χρειαζόμαστε ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα σχέδια δράσης που να:

- Εντάσσονται στην **εσωτερική αξιολόγηση** της σχολικής μονάδας.
- Συνδέονται **οργανικά** με το πρόγραμμα σπουδών όλων των γνωστικών αντικειμένων.
- Εμπλέκουν παράλληλες δράσεις (ενεργός πολίτης, αειφορία, τοπική ιστορία, τοπική γεωγραφία, εργαστήρια δεξιοτήτων).
- Έχουν στόχο την **εσωτερική σύνδεση** και την **απλοποίηση**.

Το συγκεκριμένο ετήσιο project μπορεί να ενταχτεί στο πλαίσιο της **Εσωτερικής Αξιολόγησης της Εκπαιδευτικής Μονάδας (Ε.Α.Ε.)**, ενισχύοντας:

- τη **διδασκαλία και μάθηση**
- τη **διοικητική οργάνωση**
- την **επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών**

- **Αποβλέπει στην συγχώνευση επιμέρους δράσεων, προγραμμάτων και στόχων εντός μιας κοινής, ενιαίας θεματικής**

ΠΕΔΙΟ Α: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ & Αναζήτηση του Αξιακού Συστήματος

Γνωστικό Πεδίο	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες
Ιστορία	<ul style="list-style-type: none">- Έρευνα: Χρήση πρωτογενών πηγών (Ηροδότου Ιστορίες, Βιβλίο VII, Μνημοσύνη-Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας) για διερεύνηση γεγονότων, ανάλυση <u>γεωστρατηγικής θέσης</u> <u>Θερμοπυλών</u>, υπολογισμό <u>δυνάμεων</u>, κ.α- Δημιουργική Γραφή & Κριτική Σκέψη: Κριτική Σύνθεση διαλόγων με τον Λεωνίδα, δραματοποιήσεις σκηνών μεταξύ των οπλιτών, με αξιοποίηση πληροφοριών από διάφορες πηγές.- Μελέτη ιστορικού εκπαιδευτικού περιεχομένου για την προετοιμασία δημιουργίας ψηφιακής αφίσας ή <u>διαδραστικού χάρτη</u>- Σύγκριση προτύπου Λεωνίδα με παραδείγματα από τη νεότερη Ιστορία

ΠΕΔΙΟ Α: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ & Αναζήτηση του Αξιακού Συστήματος

Γνωστικό Πεδίο

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Γλώσσα –
Δημιουργική
Γραφή

«Μπαίνοντας στη θέση του Λεωνίδα ή του Δημόφιλου ή ενός σπλίτη (Σπαρτιάτη ή Θεσπιέος)»: δημιουργική συγγραφή εσωτερικού μονολόγου με έμφαση στα συναισθήματα, τις αξίες, το κρίσιμο δίλημμα σε α' πρόσωπο

Είμαι αγγελιοφόρος ή στρατηγός των Περσών: γράφω αναφορά για την μάχη από την οπτική των Περσών

Είμαι ένας από αυτούς που γύρισαν στην πατρίδα τους πριν την περικύκλωση από τους Πέρσες. Μεταφέρω τα νέα στους συμπατριώτες μου (αφήγηση).

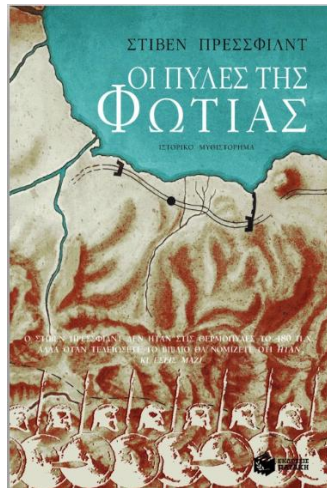
Συντάσσω επιστολή προς τον/την Αντιδήμαρχο με προτάσεις για την ανάδειξη του ιστορικού χώρου

Συντάσσω τελική σύνοψη με τα ευρήματα έρευνας γύρω από τις ιστορικές γνώσεις των συμπολιτών μου

ΠΕΔΙΟ Α: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ & Αναζήτηση του Αξιακού Συστήματος

Ω ξειν, ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τήδε κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι

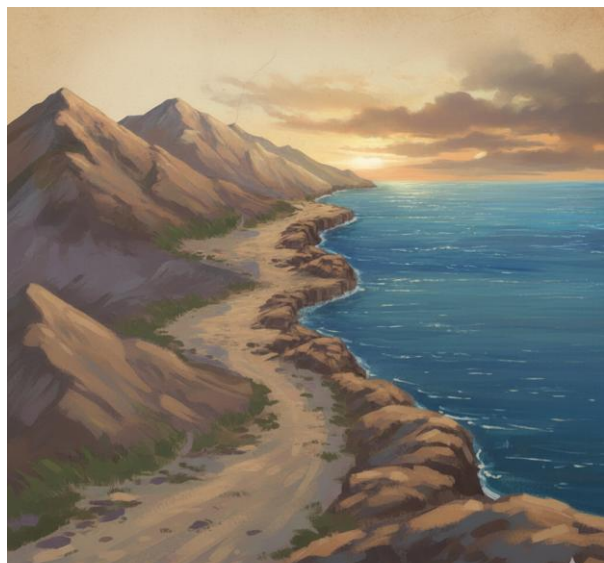
Τιμή σ' εκείνους όπου στη ζωή των ὄρισαν και φυλάγουν **Θερμοπύλες**. Ποτέ από το χρέος μη κινούντες.

Γνωστικό Πεδίο	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες
Λογοτεχνία	Αξιοποίηση Λογοτεχνικών κειμένων (Frédéric Mistral Ο Ελληνικός Ύμνος σε μτφρ. Κ. Παλαμά, Κ. Καβάφης, Θερμοπύλες, S. Pressfield Οι Πύλες της φωτιάς, Frank Miller, '300' graphic novel 1998) για κατανόηση του αξιακού κώδικα των Σπαρτιατών
Αρχαία Ελληνικά	Ανάλυση αρχαίων αποφθεγμάτων – αξιακή αποκωδικοποίηση - («Μολών Λαβέ», «Ἡ τὰν ἦ ἐπὶ τᾶς», «Οὐ τὸν ἀριθμὸν ἀλλὰ τὸ κάλλος τῶν ἀνδρῶν», «Οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐ φεύγουσιν ἐκ μάχης» «Οἱ καλῶς τεθνεῶτες ζῶσι» κ.α) για να αναδειχθούν οι αξίες: Χρέος, Υπακοή στους Νόμους, Αυτοθυσία, Ελευθερία, Καθήκον, Συλλογικότητα.

ΠΕΔΙΟ Α: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ & Αναζήτηση του Αξιακού Συστήματος

Γνωστικό Πεδίο

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Ψηφιακές Δεξιότητες

Συννεφόμεξα/Word clouds από ιστορικά κείμενα για τις Θερμοπύλες, δημιουργία podcasts, συνεργατική συγγραφή ψηφιακών 'κειμένων', δημιουργία σταυρόλεξων με πληροφορίες από τον Ηρόδοτο, παραγωγή εικόνων με Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) βάσει περιγραφών από τις πηγές, σύνθεση Ψηφιακής Αφήγησης/digital storytelling με Video/Comics με τη σειρά σκηνών/ γεγονότων, δημιουργία ψηφιακών χρονογραμμών, διαδραστικών χαρτών κ.α.

Τεχνολογία – Φυσικές Επιστήμες

Ανάδειξη της γεωστρατηγικής σημασίας των Θερμοπυλών και πώς το φυσικό περιβάλλον (η γεωγραφία και η γεωμετρία του τόπου) λειτούργησε ως καθοριστικός παράγοντας στη μάχη. Π.χ.: μελέτη φυσικής άμυνας του περάσματος, κατασκευή φυσικού μοντέλου-μακέτας ή 3D ψηφιακού μοντέλου (στενό πέρασμα-βουνό-θάλασσα-Φωκικό τείχος)

ΠΕΔΙΟ Α: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

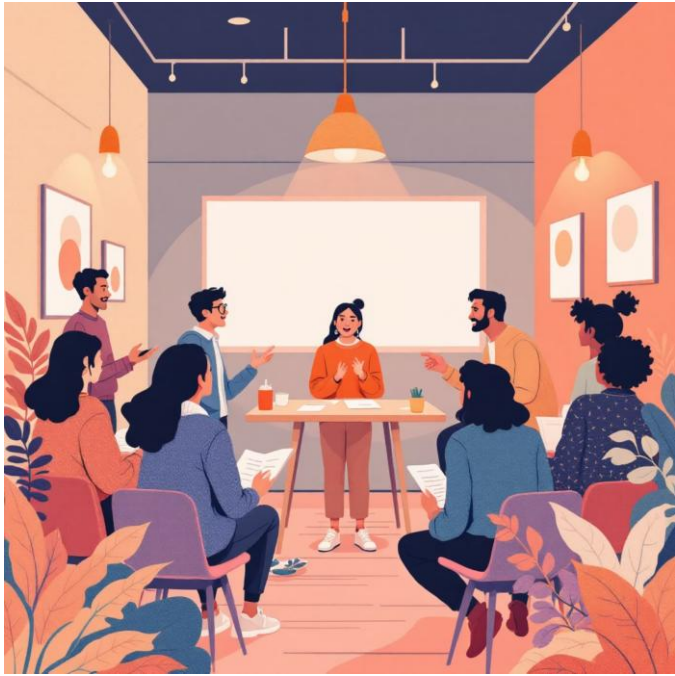
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ & Αναζήτηση του Αξιακού Συστήματος

Γνωστικό Πεδίο	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες
Πολιτική Αγωγή	<p>Προσομοίωση 'Απέλλας' (Σπαρτιατική Συνέλευση πολιτών), συζητήσεις, ανάπτυξη επιχειρηματολογίας: «Η ώρα της απόφασης πλησιάζει. Οι Πέρσες πλησιάζουν την Ελλάδα. Ο βασιλιάς Λεωνίδας ζητά τη γνώμη της Γερουσίας και των Εφόρων. “Θα στείλουμε τους 300 για να καθυστερήσουν τον εχθρό, ή θα πρέπει να κινητοποιηθεί ολόκληρος ο στρατός της Σπάρτης;” Τι αποφασίζει η Απέλλα;»</p>

ΠΕΔΙΟ Β & Γ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μετάβαση στην Πράξη – Ενεργοποίηση της Σχολικής Κοινότητας

Ιδέες για κινητοποίηση και εφαρμογή στην πράξη όσων διερευνήσαμε-μάθαμε:

- 1. Δημιουργία Podcast:** «Οι αξίες των 300 στην εποχή μας». Ευαισθητοποίηση σε αξίες που χάθηκαν. Δημοσίευση σε κοινωνικά και ενημερωτικά μέσα.
- 2. Διενέργεια Δημόσιας Δημοσκόπησης (σχολείο-ευρύτερη κοινότητα):** «Τι συμβολίζουν οι Θερμοπύλες»; «Τι σημαίνει 'Φυλάσσω Θερμοπύλες' σήμερα;» «Ποιος είναι καλός πατριώτης;»
- 3. Χτίζω Συνεργασίες:** Με μουσεία, τοπικούς φορείς, συλλογικότητες, κέντρα επιστημονικά κ.ο.κ (από κοινού δημιουργία προγραμμάτων, βιωματικών παιχνιδιών, οργάνωση δημόσιων συζητήσεων κ.α)
- 4. Αναλαμβάνω την 'υιοθεσία' Μνημείων:** γνωριμία με τα μνημεία στον χώρο, αναγνώριση, αναβάθμιση, φροντίδα, προβολή

ΠΕΔΙΟ Β & Γ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μετάβαση στην Πράξη – Ενεργοποίηση της Σχολικής Κοινότητας

Ιδέες για κινητοποίηση και εφαρμογή στην πράξη όσων διερευνήσαμε-μάθαμε:

- 5. Οργανώνω Διασχολικές Ημερίδες:** «Η ασπίδα των σύγχρονων Θερμοπυλών»: αντιμετώπιση ανισοτήτων, φτώχειας, κοινωνικής αδιαφορίας, βίας, εκφοβισμού, περιβαλλοντικής υποβάθμισης κ.λ.π
- 6. Επιλέγουμε μικρές μάχες** που μπορούμε να δώσουμε, π.χ. «Η Ασπίδα μου για το Σχολείο»: Κάθε τάξη/ομάδα επιλέγει μία μικρή «μάχη» που πρέπει να κερδίσει το σχολείο (π.χ. αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, εξοικονόμηση ενέργειας, βελτίωση της βιβλιοθήκης)
- 7. Οργανώνω Αγώνες Λόγων-Debates:**
«Μολών Λαβέ» αντιπαράθεση πάνω σε σύγχρονα ηθικά/κοινωνικά διλήμματα. Ομάδες μαθητών από διάφορα σχολεία **διαφωνούν** και **διαπραγματεύονται** πάνω σε σύγχρονα κοινωνικά και ηθικά διλήμματα (π.χ. «Να θυσιάσω την οικονομική ανάπτυξη για την προστασία του περιβάλλοντος;», «Να αντιδράσω σε ένα άδικο περιστατικό, ή να μείνω ουδέτερος;» «Να μιλήσω δημόσια για ένα κοινωνικό ζήτημα ή να σωπάσω για να προστατευτώ;»).

ΠΕΔΙΟ Β & Γ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μετάβαση στην Πράξη – Ενεργοποίηση της Σχολικής Κοινότητας

Ιδέες για κινητοποίηση και εφαρμογή στην πράξη όσων διερευνήσαμε - μάθαμε:

8. Δημιουργούμε «Κώδικα Ηθικής και Ενεργού Πολιτειότητας» στο σχολείο. Οι μαθητές ερευνούν και παρουσιάζουν ανώνυμα (π.χ. μέσω ψηφιακών μέσων) περιπτώσεις «προδοσίας» των αξιών της κοινότητας (π.χ. μικρή διαφθορά, αδιαφορία για το περιβάλλον, διάδοση ψευδών ειδήσεων), προτείνοντας λύσεις. Στο τέλος συντάσσουν τον **Όρκο ή τη Χάρτα του Ενεργού Πολίτη**
9. Φτιάχνω ψηφιακές εφαρμογές-apps (ή άλλα ψηφιακά έργα) που υπηρετούν το γενικό καλό (π.χ. εθελοντική προσφορά σε συνεργασία με τον Δήμο).

Το Σχέδιο Δράσης «Οι μαθητές της Φθιώτιδας ως ενεργοί πολίτες φυλάσσουν Θερμοπύλες» αποτελεί **πρότυπο** γιατί επιτυγχάνει τη σύνδεση με τους βασικούς άξονες της Εσωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Α.Ε.):

1. Διδασκαλία – Μάθηση (Ποιοτική Αναβάθμιση)

- **Ιστορική επίγνωση και ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων:** Οι μαθητές αποκτούν **κριτική σκέψη** (διασταύρωση πηγών), καλλιεργούν **ψηφιακές δεξιότητες** (TN, podcast, ψηφιακές αφηγήσεις), **συνεργάζονται** (ομαδικές εργασίες, δημιουργία comics), αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δρουν βάσει σχεδιασμού.
- Χρησιμοποιούνται **ποικίλες διδακτικές στρατηγικές** (Διερευνητική, Βιωματική, Project-Based Learning, Παιχνίδια Ρόλων), ξεφεύγοντας από τη συμβατική διδασκαλία.
- Ασκούνται δημοκρατικές δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Ενισχύεται η **διαθεματικότητα** και **διεπιστημονικότητα**.
- Οι μαθητές-τριες ασκούνται στη ρητορική, στον δημόσιο λόγο και στην πειθώ
- **Ενισχύεται η ενσυναίσθηση και η ιστορική εμβάθυνση:** Ανάληψη ρόλων – προσέγγιση ιστορικών προσωπικοτήτων με κατανόηση του πλαισίου
- **Βελτιώνεται το Σχολικό Κλίμα:** Ενίσχυση του σεβασμού, του διαλόγου και της συμμετοχής όλων π.χ. η εστίαση στην υπεράσπιση των «Θερμοπυλών» του σχολείου κατά του εκφοβισμού ή υπέρ της ανακύκλωσης **βελτιώνει το κλίμα** και ενισχύει τη **συλλογική ευθύνη**.

Το Σχέδιο Δράσης «Οι μαθητές της Φθιώτιδας ως ενεργοί πολίτες φυλάσσουν Θερμοπύλες» αποτελεί **πρότυπο** γιατί επιτυγχάνει τη σύνδεση με τους βασικούς άξονες της Εσωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Α.Ε.):

2. Διοικητική Οργάνωση (Ανοιχτό Σχολείο)

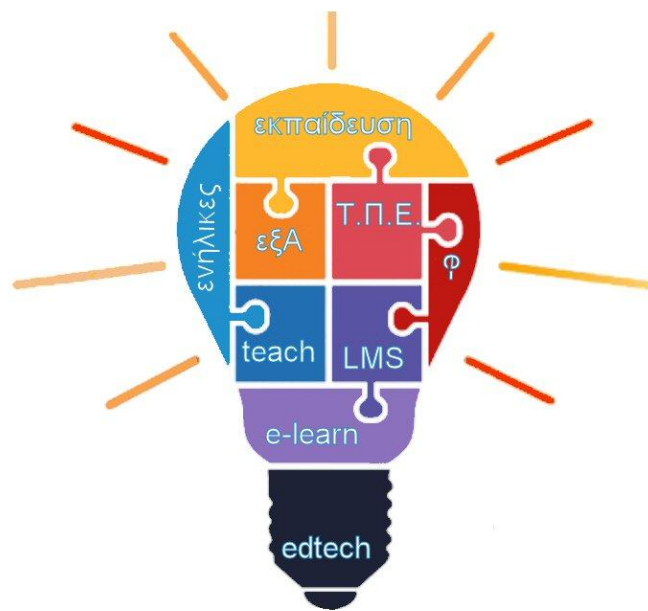
Δικτύωση: Το σχολείο **ανοίγεται** στην κοινότητα μέσω **δημοσκοπήσεων**, της **συνεργασίας με Μουσεία** και τοπικούς φορείς, αλλά και με άλλα σχολεία.

- Οργάνωση εκδηλώσεων ανοικτών στο κοινό (ημερίδες, διαλέξεις, εκθέσεις).
- Συνεργασίες με Τοπικούς Φορείς
- Σύνδεση με δημοτικές βιβλιοθήκες, πολιτιστικά κέντρα, μουσεία.
- Συνδιοργάνωση δράσεων με πολιτιστικούς συλλόγους και ΜΚΟ
- Εμπλοκή εθελοντών (γονέων, φοιτητών-σπουδαστών, πολιτών) στην υποστήριξη της σχεδίου δράσης

Ενισχύει την εσωτερική οργάνωση με την ανάθεση ρόλων και αποστολών σε μαθητικές ομάδες, το σχεδιασμό και τον συντονισμό παράλληλων ενεργειών σε διαφορετικά επίπεδα.

Το Σχέδιο Δράσης «Οι μαθητές της Φθιώτιδας ως ενεργοί πολίτες φυλάσσουν Θερμοπύλες» αποτελεί **πρότυπο** γιατί επιτυγχάνει τη σύνδεση με τους βασικούς άξονες της Εσωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Α.Ε.):

3. Επαγγελματική Ανάπτυξη (Συνεχής Βελτίωση)

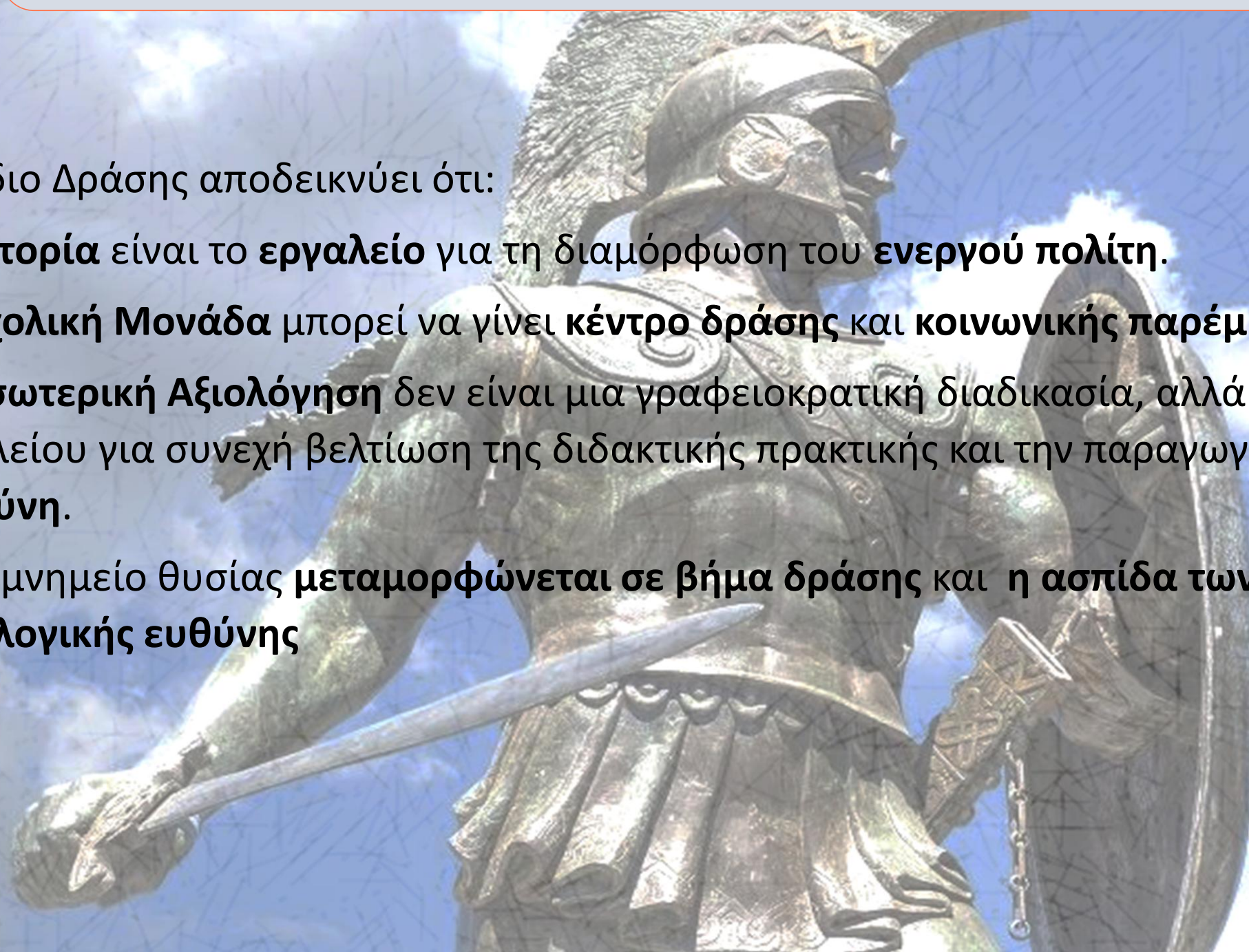
Επιμόρφωση στην Πράξη: Οι εκπαιδευτικοί πειραματίζονται με νέα εργαλεία (TN, podcasting) και διδακτικές μεθόδους (Βιωματική, Διλήμματα) και **αξιολογούν** την αποτελεσματικότητά τους.

Ανάπτυξη Υλικού: Παράγουν πρωτότυπο εκπαιδευτικό υλικό (Podcast, Ψηφιακοί Χάρτες, Διάλογοι TN) που μπορεί να **διαμοιραστεί** με άλλα σχολεία, συμβάλλοντας στην **διάχυση καλών πρακτικών** στο πλαίσιο της Ε.Α.Ε. (**Κοινότητες Μάθησης και Πρακτικής**)

Οι Θερμοπύλες δεν είναι ένα μάθημα για το χθες, αλλά ένας οδηγός για το σήμερα.

Το Σχέδιο Δράσης αποδεικνύει ότι:

- Η **Ιστορία** είναι το **εργαλείο** για τη διαμόρφωση του **ενεργού πολίτη**.
- Η **Σχολική Μονάδα** μπορεί να γίνει **κέντρο δράσης** και **κοινωνικής παρέμβασης**.
- Η **Εσωτερική Αξιολόγηση** δεν είναι μια γραφειοκρατική διαδικασία, αλλά η **δέσμευση** του σχολείου για συνεχή βελτίωση της διδακτικής πρακτικής και την παραγωγή **πολιτών με ήθος και ευθύνη**.
- Ένα μνημείο θυσίας **μεταμορφώνεται σε βήμα δράσης** και η **ασπίδα των οπλιτών σε πράξη συλλογικής ευθύνης**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

**ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ**

